Vəkillər və vəkillik fəaliyyəti haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Bu Qanun Azərbaycan Respublikasının ərazisində hər bir şəxsin məhkəmə prosesində, ibtidai istintaqda və təhqiqatda öz hüquqlarının və qanunla qorunan mənafelərinin müdafiəsini həyata keçirmək üçün özünün seçdiyi vəkilə müraciət etmək, tutulduğu, həbsə alındığı, cinayət törədilməsində ittiham olunduğu andan müdafiəçinin köməyindən istifadə etmək hüquqlarının təmin olunmasının və başqa məsələlər üzrə hüquqi yardım göstərən vəkillərin fəaliyyətinin tənzimlənməsi məqsədi ilə qəbul edilir.

Qanun Azərbaycan Respublikasında fiziki və hüquqi şəxslərə yüksək keyfiyyətli hüquqi yardımın göstərilməsi üzrə vəkillik fəaliyyətinin əsas prinsiplərini, vəkillərin hüquqi statusunu və onların özünüidarəsinin əsaslarını müəyyən edir.

M a d d ə 1 . **Azərbaycan Respublikasında vəkillik**[1]

I. Azərbaycan Respublikasında vəkillik hüquq müdafiə fəaliyyətini peşəkarcasına həyata keçirməli olan müstəqil hüquqi təsisatdır.

II. Vəkillik qanunun aliliyi, müstəqillik, demokratizm, humanizm, ədalət, aşkarlıq və konfidensiallıq prinsipləri əsasında fəaliyyət göstərir. [2]

III. Vəkilliyin əsaslarını aşağıdakılar təşkil edir:

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına, bu Qanuna, Azərbaycan Respublikasının prosessual qanunvericiliyinə və Azərbaycan Respublikasının digər qanunlarına əməl edilməsi;

vəkillərin və onların birliyinin peşəkar fəaliyyətinə prokurorluq, məhkəmə, digər dövlət orqanları, ictimai birliklər, hər hansı müəssisə, idarə, təşkilat və vəzifəli şəxs tərəfindən müdaxiləyə, təzyiqə yol verilməməsi;

vəkillərin hüquqlarının bərabərliyi;

özünüidarəetmə, vəkillər və vəkillik fəaliyyətinə dair məsələlər üzrə müstəqil qərar qəbul edilməsi.[3]

IV. (Çıxarılıb) [4]

M a d d ə 2 . **Vəkillər və vəkillik fəaliyyəti haqqında qanunvericilik**

I. Vəkillər və vəkillik fəaliyyəti haqqında qanunvericilik Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasından, bu qanundan və Azərbaycan Respublikasının digər qanunvericilik **aktlarından,** habelə Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdən ibarətdir. [5]

II. Vəkillərin prosessual hüquqları və vəzifələri Azərbaycan Respublikasının Cinayət-Prosessual, İnzibati Xətalar, *İnzibati Prosessual* və Mülki-Prosessual məcəllələri ilə tənzimlənir.**[6]**

M a d d ə 3 . **Vəkilliyin vəzifələri** [7]

Vəkilliyin əsas vəzifələri fiziki və hüquqi şəxslərin hüquqlarının, azadlıqlarının və qanunla qorunan mənafelərinin müdafiə edilməsindən və onlara yüksək keyfiyyətli hüquqi yardımın göstərilməsindən ibarətdir.

M a d d ə 4 . **Vəkillik fəaliyyəti** [8]

I. Vəkillər Kollegiyası üzvlüyünə müəyyən olunmuş qaydada qəbul edilmiş və vəkil andı içmiş şəxs vəkillik fəaliyyətini həyata keçirə bilər.

II. Cinayət işləri üzrə şübhəli və ya təqsirləndirilən şəxsin müdafiəsi, *məhkəmənin baxdığı inzibati xəta haqqında iş üzrə icraatda fiziki şəxsin müdafiəsi,* mülki işlər *və inzibati mübahisələrə dair işlər üzrə* şəxsin Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsində təmsil edilməsi, habelə hüquq və azadlıqlarının pozulması ilə bağlı şikayət vermiş ərizəsinin Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsində təmsil edilməsi vəkillik fəaliyyətinin müstəsna dairəsidir.**[9]**

III. Vəkillər hüquqi yardımın göstərilməsi ilə bağlı aşağıdakı məsələlərdə iştirak edirlər:[10]

dövlət və qeyri-dövlət orqanlarında və təşkilatlarda, o cümlədən xarici ölkələrdə və beynəlxalq təşkilatlarda fiziki və hüquqi şəxslərin nümayəndəliyinin həyata keçirilməsində;

hüquqi məsələlərə dair şifahi və yazılı məsləhətlər, izahatlar və arayışlar verilməsində;

ərizələrin, şikayətlərin və hüquqi xarakterli sənədlərin tərtib edilməsində;

fiziki və hüquqi şəxslərə lazımi hüquqi yardım göstərilməsində, onların fəaliyyətinin hüquqi təminatının həyata keçirilməsində;

digər növ hüquqi yardım göstərilməsində.

M a d d ə 5 . **Vəkillik fəaliyyətinin həyata keçirilməsinin Ümumi qaydaları**

I. Vəkillik fəaliyyəti irqindən, milliyyətindən, dinindən, dilindən, cinsindən, mənşəyindən, əmlak vəziyyətindən, qulluq mövqeyindən, əqidəsindən, siyasi partiyalara, həmkarlar ittifaqlarına və digər ictimai birliklərə mənsubiyyətindən asılı olmayaraq, insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının üstünlüyü, qanunun aliliyi, vəkillərin müstəqilliyi, onlarla hüquqi yardım üçün müraciət edənlər arasında olan münasibətlərin könüllülüyü əsasında və vəkil etikasına riayət edilməklə həyata keçirilir.

II. Vəkillik fəaliyyəti hüquqi yardım üçün müraciət etmiş şəxslərin hüquqlarının və mənafelərinin müdafiəsinin və ya təmsil edilməsinin vəkilə həvalə edilməsi əsasında və onların tapşırıqlarına müvafiq olaraq həyata keçirilir.

III. Vəkilin ədalət mühakiməsində iştirakı yalnız hüquqi yardım üçün müraciət edən şəxslə fərdi qaydada fəaliyyət göstərən vəkil və ya bu maddənin V hissəsində göstərilən vəkilin daxil olduğu qurum arasında bağlanmış müqavilə əsasında həyata

keçirilir. [11]

IV. İşin mahiyyəti əsasında vəkil hüquqi yardım üçün müraciət etmiş şəxsə həmin tapşırığın icra edilməsinin ehtimalı ilə əlaqədar olan bütün şərtləri bildirir və tərəflər razılığa gəldikdə yazılı surətdə müvafiq müqavilə tərtib edilir.

(Çıxarılıb) [12]

Müraciət etmiş şəxs müqavilə şərtləri əsasında vəkilə həvalə edilmiş tapşırığı qabaqcadan xəbərdarlıq etmədən məhdudlaşdıra və ya geri götürə bilər.

Bu Qanunun 20-ci maddəsində göstərilən qaydada müraciət etmiş şəxs təyin olunmuş vəkildən istənilən vaxt imtina edə və özünün seçdiyi digər vəkillə müqavilə bağlaya bilər.

V. Vəkillik fəaliyyəti fərdi qaydada və ya Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun~~vəkil (vəkillər) tərəfindən~~ yaradılmış vəkil qurumlarının (hüquq məsləhətxanaları, vəkil büroları, vəkil firmaları və s.) tərkibində həyata keçirilə bilər. Vəkillik fəaliyyətinin təşkilati-hüquqi forması vəkillər tərəfindən könüllü olaraq seçilir.

Vəkil qurumu vergi ödəyicisi kimi vergi orqanlarında uçota alınmayan vəkil (vəkillər) tərəfindən yaradılmış, bu qurumda fəaliyyət göstərən vəkillə hüquqi yardım göstərilən şəxs arasında müqavilə münasibətlərini əlaqələndirən hüquqi şəxsdir. **[13]**

VI. Vəkillik fəaliyyətinin həyata keçirilməsi bu fəaliyyət üçün seçilmiş təşkilati-hüquqi forma üzrə qurumun dövlət qeydiyyatından keçməsindən sonra başlanır. Bu qurumun təsisçiləri yalnız vəkillər olmalıdır.

M a d d ə 6 . **Vəkilliyin rəmzləri**

I. Azərbaycan Respublikasında vəkilliyin rəmzləri Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağından, Dövlət gerbindən və vəkilliyin rəsmi emblemindən ibarətdir.

II. Azərbaycan Respublikasının vəkilləri məhkəmə iclaslarında xüsusi geyimdə iştirak edirlər.

III. Vəkilliyin rəsmi embleminin və vəkillərin xüsusi geyim formasının təsvirini Vəkillər Kollegiyasının Ümumi yığıncağı təsdiq edir.

M a d d ə 7 . **Vəkillik fəaliyyətinin təminatı**

I. Təşkilati formasından asılı olmayaraq idarə, müəssisə və təşkilatlar vəkillərə öz peşə borclarını yerinə yetirərkən yardım etməyə borcludurlar.

II. Məhkəmə, istintaq, təhqiqat və digər dövlət orqanlarının işçilərinin vəkil ilə hüquqi yardım göstərilən şəxs arasında hüquqi yardım göstərməklə əlaqədar vasitəçiliyinə yol verilmir.

III. Vəkili peşə borcunu həyata keçirməklə əlaqədar ona məlum olan hallar barədə dindirmək qadağandır.

Peşə fəaliyyətinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar vəkillər tərəfindən toplanılan sənədlər və digər sübutlar, vəkillik icraatları (dosye) istintaq və məhkəmə orqanları tərəfindən tələb edilə və götürülə bilməz.

Vəkil tutulduqda və ya onun cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsi barədə qərar qəbul edildikdə bu barədə dərhal Azərbaycan Respublikasının baş prokuroruna və Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyətinə məlumat verilməlidir. [14]

IV. Vəkillərə və onların təşkilatlarına edilən bütün müraciətlər vəkillər tərəfindən sirr kimi qorunur.

Tutulan, həbs edilən və ya məhkum edilən şəxslərə hüquqi yardımın göstərilməsi üçün vəkil ilə təklikdə görüşlər və məsləhətləşmələr üçün lazımi şərait yaradılmalı, konfidensiallıq təmin olunmalıdır.

V. Vəkillərin müdafiəsinin və təhlükəsizliyinin təmin edilməsi "Cinayət prosesində iştirak edən şəxslərin dövlət müdafiəsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun müddəalarına müvafiq olaraq həyata keçirilir. [15]

M a d d ə 8 . **Vəkil** [16]

I. Ali hüquq təhsilli, hüquqşünas ixtisası üzrə üç ildən az olmayaraq iş stajı olan və ya elmi və pedaqoji təhsil müəssisələrində hüquq sahəsində üç ildən az olmayan müddətdə fəaliyyət göstərən, İxtisas Komissiyasında peşə yararlılığının müəyyən edilməsi məqsədi ilə yazılı testdən və şifahi müsahibədən ibarət olan ixtisas imtahanını müvəffəqiyyətlə vermiş və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının tədris-elm müəssisəsində icbari təlimi müvəffəqiyyətlə bitirmiş şəxs bu maddənin II hissəsində göstərilən hallara zidd olmamaq şərti ilə vəkil ola bilər. Əvvəllər vəkil (intizam qaydasında vəkillik fəaliyyətinə xitam verilmiş şəxslər istisna olmaqla) və ya hakim olmuş şəxslər yazılı testi vermədən və icbari təlimə cəlb olunmadan, şifahi müsahibədən keçdikdən sonra vəkil ola bilərlər. Hüquq elmləri doktoru elmi dərəcəsi olan şəxslər, habelə əvvəllər Azərbaycan Respublikası Konstitusiya Məhkəməsinin hakimi, apellyasiya və kassasiya instansiyası məhkəmələrinin sədri vəzifəsində işləmiş şəxslər yazılı testi vermədən, şifahi müsahibədən keçmədən və icbari təlimə cəlb olunmadan vəkil ola bilərlər. [17]

II. İkili vətəndaşlığı, digər dövlətlər qarşısında öhdəlikləri olan, qanunla müəyyən edilmiş qaydada fəaliyyət qabiliyyəti olmayan və ya məhdud fəaliyyət qabiliyyətli hesab olunmuş, qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada alınan tibbi rəyə əsasən əqli *pozuntularına* görə vəkillik fəaliyyətini həyata keçirməyə qadir olmayan, qəsdən az ağır, ağır və ya xüsusilə ağır cinayət törətməyə görə məhkumluğu ödənilməmiş və ya götürülməmiş, barəsində tibbi xarakterli məcburi tədbirlərin tətbiq edilməsi haqqında qanuni qüvvəyə minmiş məhkəmə qərarı olan şəxslər vəkil ola bilməzlər. [18]

III. Vəkillər bütün məhkəmə instansiyalarında və Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Məhkəməsində həyata keçirilən icraatlara buraxılırlar. [19]

IV. Dövlət qulluğunda çalışan şəxslər yalnız tutduqları vəzifədən azad edildikdən və bu Qanunla müəyyən edilmiş qaydada vəkil statusu əldə etdikdən sonra vəkillik fəaliyyəti ilə məşğul ola bilərlər. Vəkil dövlət qulluğuna qəbul edildikdə onun vəkillik fəaliyyəti dövlət qulluğundan azad olunanadək dayandırılır. [20]

V. Bu Qanunda nəzərdə tutulmuş qaydada vəkil statusunu əldə etməmiş şəxs tərəfindən vəkil adından qanunsuz istifadə olunması Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş məsuliyyətə səbəb olur. [21]

M a d d ə 8 - 1 . **Vəkilin köməkçisi** [22]

I. Ali hüquq təhsilli Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı vəkilin köməkçisi ola bilər.

II. Vəkilin köməkçisi vəkillik fəaliyyətini həyata keçirmək üçün Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinin tələblərinə

uyğun vəkil (vəkillər) tərəfindən yaradılmış vəkil qurumları ilə, bu fəaliyyət fərdi qaydada həyata keçirildikdə isə vəkillə Vəkillər Kollegiyası Rəyasət Heyətinin müəyyən etdiyi formada və qaydada bağlanmış əmək müqaviləsinə əsasən fəaliyyət göstərir. Vəkil köməkçisinin əmək haqqı həmin müqaviləni bağlamış vəkil qurumunun və ya vəkilin hesabına verilir.

III. Vəkilin köməkçisi öz fəaliyyətini vəkilin rəhbərliyi altında və onun tapşırıqlarını yerinə yetirməklə həyata keçirir. Vəkilin köməkçisi müstəqil olaraq vəkillik fəaliyyəti ilə məşğul ola bilməz.

IV. Vəkilin köməkçisi vəkillik sirrini qorumalı, habelə vəkillərin davranış qaydalarına riayət etməlidir.

M a d d ə 9 . Vəkillər Kollegiyası

I. Azərbaycan Respublikasında qeyri-dövlət, müstəqil, özünü idarə edən və bütün vəkillərin daxil olduğu Vəkillər Kollegiyası fəaliyyət göstərir. Vəkillər Kollegiyasının üzvü olmayan şəxslər vəkillik fəaliyyəti ilə məşğul ola bilməzlər.

II. Vəkillər Kollegiyası hüquqi şəxsdir.

III. Vəkillər Kollegiyasının təşkili və fəaliyyəti bu Qanunla və ona müvafiq olaraq qəbul edilmiş Vəkillər Kollegiyasının Nizamnaməsi ilə müəyyən edilir. [23]

IV. Vəkillər Kollegiyası üzvlərinin ümumi yığıncağı (konfransı) və Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyəti vəkillər Kollegiyasının orqanlarıdır. [24]

V. Vəkillər Kollegiyası aşağıdakı vəzifələri həyata keçirir:

bu Qanunun tələblərinə uyğun olaraq Kollegiya üzvlüyünə qəbul olunma məsələsini həll edir;[25]

bu Qanunun tələblərinə uyğun olaraq intizam nəzarətini həyata keçirir;

hüquq mühafizə orqanlarının və məhkəmələrin tələbi əsasında vəkillik fəaliyyəti ilə bağlı məsələlərə rəy verir;

vəkillərə münasibətdə öz səlahiyyətləri daxilində qanunla nəzərdə tutulmuş qaydada və hallarda cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı nəzarət orqanının funksiyalarını həyata keçirir; **[26]**

bu Qanunun tələblərinə uyğun olaraq başqa məsələləri həll edir.

VI. Naxçıvan Muxtar Respublikasının qanunu ilə Naxçıvan Muxtar Respublikasında Vəkillər Kollegiyası yaradıla bilər. Naxçıvan Muxtar Respublikasının Vəkillər Kollegiyası Azərbaycan Respublikası Vəkillər Kollegiyasının tərkibinə daxildir. **[27]**

M a d d ə 1 0 . Vəkillər Kollegiyası üzvlərinin ümumi yığıncağı" (konfransı) [28]

I. Vəkillər Kollegiyasının Nizamnaməsini, İxtisas və İntizam Komissiyalarının əsasnamələrini və vəkillərin davranış qaydaları haqqında əsasnaməni qəbul etmək, onlara əlavə və dəyişikliklər etmək, Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyətinin sədrini, sədr müavinlərini və digər üzvlərini, İntizam Komissiyasının sədrini və üzvlərini seçmək, vəkilliyin rəsmi emblemini və vəkillərin xüsusi geyim formasının təsvirini təsdiq etmək, Vəkillər Kollegiyasının büdcəsini və üzvlük haqqının həcmini müəyyən etmək Vəkillər Kollegiyası üzvlərinin ümumi yığıncağının (konfransının) müstəsna səlahiyyətidir. Vəkillər Kollegiyası üzvlərinin sayı beş yüzdən çox olarsa, Vəkillər Kollegiyası üzvlərinin ümumi yığıncağının səlahiyyətləri Vəkillər Kollegiyası üzvlərinin konfransı tərəfindən həyata keçirilə bilər.[29]

~~II. Aşağıdakı məsələlər Vəkillər Kollegiyası üzvlərinin Ümumi yığıncağı (konfransı tərəfindən həll edilə bilər~~:[30]

~~Vəkillər Kollegiyasının Nizamnaməsini qəbul edir və ona əlavələr və dəyişikliklər edir;~~

~~Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyəti üzvlərini, sədrini və sədr müavinlərini seçir;~~

~~İntizam Komissiyasını yaradır və onun Əsasnaməsini qəbul edir;~~

~~İxtisas Komissiyasının Əsasnaməsini qəbul edir;~~[31]

~~vəkillərin davranış qaydaları haqqında Əsasnaməni qəbul edir;~~

~~vəkilliyin rəsmi emblemini və vəkillərin xüsusi geyim formasının təsvirini təsdiq edir~~;

~~Vəkillər Kollegiyasının büdcəsini müəyyən edir;~~

~~üzvlük haqqının həcmini müəyyən edir.~~

III. Vəkillər Kollegiyasının ümumi yığıncağı üç ildə bir dəfədən az olmayaraq vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyəti tərəfindən çağırılır. Zərurət olduqda və Vəkillər Kollegiyasının növbədənkənar ümumi yığıncağı iki ildə bir dəfədən çox olmamaq şərti ilə Vəkillər Kollegiyasının üzvlərinin üçdə birinin tələbi əsasında çağırıla bilər. Vəkillər Kollegiyasının ümumi yığıncağı çağırıldıqda Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyəti iki ay ərzində onun təşkilini və keçirilməsini təmin edir. [32]

IV. Vəkillər Kollegiyası üzvlərinin konfransı təmsilçilik normaları əsasında və bu maddənin I hissəsində nəzərdə tutulmuş səlahiyyətlər daxilində keçirilir. Vəkillər Kollegiyası üzvlərinin konfransının çağırılma və keçirilmə qaydası Vəkillər Kollegiyasının Nizamnaməsi ilə müəyyən olunur. [33]

M a d d ə 1 1 . Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyəti

I. Üç ildən az olmayan müddət ərzində vəkil işləmiş, Vəkillər Kollegiyasının üzvləri arasında nüfuza malik olan və seçkilər gününədək intizam tənbehi olmayan şəxslər Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyətinin sədri, sədr müavinləri və digər üzvləri seçilə bilərlər.[34]

II. Rəyasət Heyətinin sədri, sədr müavinləri və digər üzvləri Vəkillər Kollegiyası üzvlərinin ümumi yığıncağında beş il müddətinə seçilirlər. Vəkillər Kollegiyası Rəyasət Heyətinin sədri və sədr müavinləri eyni zamanda müvafiq olaraq Vəkillər Kollegiyasının sədri və onun müavinləri hesab olunurlar. Heç kəs iki dəfədən artıq təkrarən Vəkillər Kollegiyası Rəyasət Heyətinin sədri seçilə bilməz. [35]

III. Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyəti:

Ümumi yığıncağı çağırır və onun qərarlarının icrasını təşkil edir;

Vəkillər Kollegiyasının üzvlüyünə qəbul olunma məsələsini həll edir, bu Qanunun 23-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş qaydada vəkillik fəaliyyətinə xitam verilməsi ilə bağlı səlahiyyətlərini həyata keçirir, vəkil reyestrini aparır;[36]

dövlət hesabına hüquqi yardım göstərən vəkillərin növbətçilik siyahılarını tərtib edir və müvəqqəti saxlama yerlərinə təqdim edir;

İxtisas Komissiyasına üzvlər təyin edir;

ixtisas imtahanının qaydalarını və onun keçirilməsinin dövriliyini *(ildə bir dəfədən az olmayaraq)* müəyyən edir;**[37]**

vəkillik fəaliyyətinin həyata keçirilməsi məsələlərinə dair metodik tövsiyələr hazırlayır;

vəkillər haqqında intizam icraatı başlayır;

vəkillər arasında qanunvericilik və məhkəmə təcrübəsi sahəsində məlumatlandırma işinin aparılmasını təşkil edir;[38]

Rəyasət Heyəti aparatının strukturunu, ştat cədvəlini, xərclər smetasını və işçilərin əmək haqqını təsdiq edir və bu Qanunda nəzərdə tutulmuş digər məsələləri həll edir.[39]

IV. Üzvlərinin üçdə iki hissəsi iştirak etdikdə Rəyasət Heyətinin iclasları səlahiyyətlidir. Rəyasət Heyətinin iclaslarında qərarlar sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir.

M a d d ə 1 2 . **Vəkillər Kollegiyası Rəyasət Heyəti sədrinin səlahiyyətləri**

Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyətinin sədri:

Vəkillər Kollegiyasını təmsil edir;

Rəyasət Heyətinin işini təşkil edir və aparatının işinə rəhbərlik edir;

bu Qanunda nəzərdə tutulmuş hallarda və qaydada kollegiyaya qəbul, vəkillərin kollegiyadan xaric edilməsinə dair məsələləri Rəyasət Heyətinin iclaslarında baxılması üçün hazırlayır və təqdim edir;[40]

Rəyasət Heyətinin iclaslarına sədrlik edir;

Rəyasət Heyəti aparatının işçilərini işə qəbul və işdən azad edir;

Rəyasət Heyəti aparatının işçiləri tərəfindən əmək və icra intizamına əməl olunmasına nəzarət edir;

statistika hesabatının təhlilini təşkil edir;[41]

vətəndaşları qəbul edir, onların qəbulu, ərizə və şikayətlərinə baxılması sahəsində Rəyasət Heyətinin işini təşkil edir;

təsdiq olunmuş smeta daxilində maliyyə vəsaitləri üzərində sərəncam verir.

M a d d ə 1 3 . **Vəkillərin İxtisas Komissiyası**

I. Vəkilliyə namizədlərin bu Qanunda nəzərdə tutulmuş tələblərə uyğunluğu və peşə hazırlığının müəyyən edilməsi üçün İxtisas Komissiyası yaradılır.[42]

II. İxtisas Komissiyası beş vəkil, üç hakim və üç hüquqşünas alimdən, ümumilikdə isə on bir üzvdən ibarət tərkibdə fəaliyyət göstərir.[43]

III. İxtisas Komissiyasının vəkil olan üzvləri müvafiq olaraq Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyəti, hakim olan üzvləri Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Plenumu tərəfindən təyin edilir. İxtisas Komissiyasının hüquqşünas alim olan üzvləri müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən təyin olunur.[44]

IV. İxtisas Komissiyası vəkilliyə namizədlərin peşə yararlılığının müəyyən edilməsi məqsədi ilə mütləq ixtisas imtahanı qəbul edir, zəruri hallarda baxılan məsələlər üzrə dövlət orqanlarından, digər hüquqi və fiziki şəxslərdən müvafiq sənədlər və məlumatlar tələb edir.[45]

V. İxtisas Komissiyası vəkilliyə namizədlərin peşə yararlılığını müəyyən etdikdə Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyətinə müvafiq rəy təqdim edir.

VI. Üzvlərinin üçdə iki hissəsi iştirak etdikdə İxtisas Komissiyasının iclası səlahiyyətlidir və qərarlar sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir.

VII. Vəkilliyə namizəd Vəkillər Kollegiyasının üzvlüyünə qəbul etməkdən imtina haqqında qərardan həmin qərar ona təqdim edildiyi gündən 20 gün müddətində məhkəməyə qanunvericiliyin və ixtisas imtahanı qaydalarının tətbiqinin düzgünlüyünə dair şikayət verə bilər.[46]

*VIII. İxtisas imtahanının şifahi müsahibə mərhələsini müvəffəqiyyətlə keçə bilməyən şəxs həmin müsahibədən sonra bir il ərzində keçirilən ixtisas imtahanlarında iştirak edə bilməz.***[47]**

IX. İxtisas imtahanının qaydaları Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyəti tərəfindən müəyyən edilir.

X. İxtisas Komissiyası Vəkillər Kollegiyasının Ümumi yığıncağı tərəfindən qəbul edilən Əsasnaməyə müvafiq olaraq fəaliyyət göstərir.

M a d d ə 1 4 . **Vəkilin andı**

I. Vəkillər Kollegiyasına üzv qəbul olunmuş şəxs Kollegiyanın Rəyasət Heyətinin iclasında Azərbaycan Respublikasının Dövlət bayrağı önündə aşağıdakı məzmunda and içir:

"Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına və qanunlarına əməl etməklə vəkil vəzifələrimi müstəqil olaraq şərəflə və vicdanla yerinə yetirməyə, ədalətli və prinsipial olmağa, insan hüquq və azadlıqlarını mərdliklə və dönmədən müdafiə etməyə, peşə sirrini qorumağa təntənəli surətdə and içirəm".[48]

II. Vəkillərin səlahiyyətləri and içdiyi andan başlayır və vəkillər həmin vaxtdan vəkil reyestrinə daxil edilirlər.[49]

III. Vəkillər andın mətninə imza edir və bu sənəd vəkillərin şəxsi işində saxlanılır.

M a d d ə 1 5 . **Vəkilin hüquqları**

I. Vəkillər müstəqildirlər və yalnız qanunun tələblərinə tabedirlər.[50]
II. Vəkillər aşağıdakı hüquqlara malikdirlər:
hüquqi yardım üçün müraciət edən fiziki və hüquqi şəxslərin müdafiəçisi olmaq, onların mənafelərini təhqiqat, istintaq, məhkəmə, digər dövlət orqanlarında, təşkilatlarında, qeyri-dövlət təşkilatlarında, xarici ölkələrdə və beynəlxalq təşkilatlarda təmsil etmək;
öz fəaliyyətində qanunvericiliklə qadağan olunmamış və vəkil etikasına zidd olmayan bütün üsullardan və vasitələrdən istifadə etmək;
peşə fəaliyyətini həyata keçirməklə əlaqədar müstəqil araşdırmalar aparmaq, sənəd toplamaq, hüquqi yardım göstərmək üçün zəruri olan arayışları və digər sənədləri idarə, təşkilat və müəssisələrdən tələb etmək, onlarla tanış olmaq və həmin sənədlərin surətlərini çıxarmaq, "Daşınmaz əmlakın dövlət reyestri haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq, daşınmaz əmlakın dövlət reyestrinin məlumatlarının alınması ilə bağlı əsaslandırılmış yazılı sorğular vermək;[51]
xüsusi bilik tələb edən məsələlərin araşdırılması üçün *ekspertlərdən və ya* mütəxəssislərdən rəy almaq;**[52]**
qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş qaydada texniki vasitələrdən istifadə etmək;
qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada müdafiə və ya təmsil edilən şəxslə təklikdə, maneəsiz görüşüb danışmaq.

M a d d ə 1 6 . **Vəkilin vəzifələri**

I. Peşə fəaliyyətini həyata keçirərkən vəkil:
qanunun tələblərini icra etməli, müdafiə edilən və ya hüquqları təmsil edilən şəxsin mənafelərini qorumaq üçün qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş bütün üsullardan istifadə etməlidir;
vəkil sirrini qorumalı, vəkil andına və vəkil etikasına riayət etməlidir;
yalnız qanunun tələblərini rəhbər tutmalıdır;
hüquqi yardımın göstərilməsi üçün müraciət etmiş şəxsin maraqlarına zidd və hüquqlarının həyata keçirilməsinə mane olan hər hansı hərəkəti, müdafiəçisi olduğu şəxsin mənafeyinə zidd olaraq onun törədilmiş cinayətlə əlaqəsini və təqsirini təsdiq, zərərçəkmişlə barışığını elan və ona qarşı qaldırılmış mülki iddianı qəbul etməməli, müdafiəsinə yönəlmiş şikayəti geri götürməməlidir;
mənafeyi təmsil edilən və ya müdafiə edilən şəxsin icazəsi olmadan hüquqi yardımın göstərilməsi ilə əlaqədar vəkilə məlum olan faktları və sənədləri, eləcə də mənəviyyata, demokratik cəmiyyətdə ictimai qaydaya və ya dövlət təhlükəsizliyinə ziyan vura bilən, həmçinin yetkinlik yaşına çatmamışların mənafeləri və ya tərəflərin şəxsi və ailə həyatının müdafiəsi tələb edərsə, belə məlumatları yaymamalıdır;[53]
vəkil sirrindən özünün şəxsi və ya başqasının mənafeyi üçün istifadə etməməlidir;
vəkil onun tərəfindən qəbul edilən müdafiə öhdəçiliyindən imtina etməməlidir.
Cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunundan irəli gələn tələblərə əməl etməlidir.**[54]**
II. Vəkilin qanun pozuntusuna yol verməsi nəticəsində müdafiə edilən və yaxud təmsil edilən şəxsin əmlakına bilavasitə zərər dəyərsə, buna vəkil maddi məsuliyyət daşıyır. Müdafiə edilən və ya təmsil edilən şəxslər qarşısındakı məsuliyyətinə zəmanət vermək məqsədi ilə vəkillərin sığorta bank hesabı yaradılır. Hər bir vəkil hər ay həmin hesaba aylıq gəlirinin 2 faizini keçirir. Hər hansı vəkil tərəfindən vurulmuş ziyanın ödənilməsi üçün onun vəsaiti kifayət etmədikdə, məhkəmə qərarına əsasən vəkillərin sığorta bank hesabı vəsaitindən istifadə edilir. Belə hallarda Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyəti Azərbaycan Respublikasının mülki qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada sığorta bank hesabından ödənilmiş vəsaiti ziyan vurmuş vəkildən tələb etməlidir.[55]
III. Vəkilin mülki və ya cinayət işləri üzrə müvafiq olaraq nümayəndə və müdafiəçi qismində iştirakını istisna edən hallar Azərbaycan Respublikasının *Cinayət-Prosessual Məcəlləsi və Azərbaycan Respublikasının Mülki Prosessual Məcəlləsi ilə, inzibati xətalar haqqında işlər üzrə icraatda müdafiəçi və ya nümayəndə qismində iştirakını istisna edən hallar isə Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalar Məcəlləsi* ilə müəyyən edilir.**[56]**
IV. Hüquqi yardımın göstərilməsi üçün müraciət etmiş fiziki və hüquqi şəxslərə məxsus və iddia obyekti olan əmlakın və hüquqların vəkil tərəfindən öz adına və ya başqa şəxslər üçün alınması və başqa yolla əldə edilməsi qadağandır.

Maddə 16-1. **Vəkillərin peşə hazırlığı və ixtisasının artırılması**

Vəkillər mütəmadi olaraq müvafiq icra hakimiyyəti orqanının tədris-elm müəssisəsində peşə hazırlığına və ixtisasının artırılmasına cəlb edilirlər.[57]

M a d d ə 1 7 . **Vəkil sirri**

I. Vəkilin peşə vəzifələrinin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar aldığı məlumatlar, verdiyi məsləhətlər və arayışlar vəkil sirrini təşkil edir.
II. Peşə vəzifələrini həyata keçirərkən məlum olan ibtidai istintaqın sirrini təşkil edən məlumatların vəkil tərəfindən yayılması yalnız prokurorun və yaxud müstəntiqin icazəsi ilə ola bilər.
III. İbtidai istintaqın sirrini təşkil edən məlumatların yayılmasında təqsirli olan vəkillər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.
IV. Müraciət etmiş şəxsə hüquqi yardımın göstərilməsi ilə əlaqədar olaraq vəkilə məlum olmuş hallar barədə o, şahid kimi çağırıla və dindirilə bilməz. Vəkil göstərilən hallar barədə izahat verməməli və ona etibar edən şəxsin bildirdiyi məlumatı yaymamalıdır.
V. Vəkil sirrini təşkil edən məlumatlar vəkilin hüquqi yardım göstərdiyi cinayət, mülki və inzibati işlər üzrə, həmçinin həmin vəkilin iştirakı ilə aparılan məhkəmə prosesində sübut kimi qiymətləndirilə bilməz.
VI. Bu maddənin IV və V hissələrində vəkillər üçün nəzərdə tutulmuş təminatlardan başqa digər təminatlar Azərbaycan Respublikasının cinayət-prosessual qanunvericiliyi ilə müəyyən edilir.[58]

M a d d ə 1 8 . **Vəkil etikası**

Vəkil peşə fəaliyyətini həyata keçirərkən bu Qanunla müəyyən edilmiş qaydada öz vəzifələrini mükəmməl icra etməli, vəkil sirrindən özünün şəxsi və başqalarının tamahkarlıq və digər məqsədləri üçün istifadə etməməli, hüquq müdafiə fəaliyyəti ilə bir araya sığmayan hərəkətlərə, qanunsuz hərəkətlərin törədilməsinə çağırışlara, insanın şərəf və ləyaqətini alçaldan kobud, təhqiramiz hərəkətlərə və sözlərə yol verməməli, məhkəmə iclasında hakimə mane olmamalı, bu iclasda çıxış edənlərin sözlərini kəsməməli, iclasın iş qaydasını pozmamalı və Vəkillər Kollegiyasının Ümumi yığıncağı tərəfindən qəbul olunmuş Vəkillərin davranış qaydaları haqqında Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş vəkil etikasının digər tələblərinə riayət etməlidir. [59]

M a d d ə 1 9 . **Vəkil tərəfindən göstərilən hüquqi yardım haqqının ödənilməsi**

I. Vəkil tərəfindən göstərilən hüquqi yardımın haqqının ödənilməsi vəkillik fəaliyyətinin fərdi qaydada və ya Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun vəkil (vəkillər) tərəfindən yaradılmış vəkil qurumlarının tərkibində həyata keçirilməsi nəzərə alınmaqla tərəflər arasında bağlanmış müqavilə əsasında həyata keçirilir. [60]

II. Vəkillik fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün yaradılmış qurumun əməkdaşı olan vəkilin və ya fərdi qaydada fəaliyyət göstərən vəkilin qonorarının məbləği vəkilin yardımından istifadə edən şəxs və onu vəkil yardımı ilə təmin edən qurum və ya fərdi qaydada fəaliyyət göstərən vəkil arasında bağlanmış, göstərilən yardımın və qonorarın məbləğini və şərtlərini əks etdirən müqavilə əsasında ödənilməlidir.

III. Vəkil qurumları və ya fərdi qaydada fəaliyyət göstərən vəkillər tərəfindən hüquqi yardımın göstərilməsinə görə təyin edilən haqqın məbləğinin məhdudlaşdırılması qadağandır. Hüquqi yardımın göstərilməsinə görə ödənilən haqqın məbləğinin təyin edilməsi bu yardımı göstərən tərəfin müstəsna hüququdur və yalnız tərəflərin razılığı ilə tənzimlənir. Vəkilin xidmətlərini ödəmək üçün kifayət qədər vəsaiti olmayan şəxslərə hüquqi yardımın göstərilməsinə görə vəkilə dövlət hesabına ödənilən hüquqi yardım haqqının məbləği və ödənilməsi qaydası Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən olunur. [61]

M a d d ə 2 0 . **Dövlət hesabına hüquqi yardımın göstərilməsi**

I . *İnzibati qaydada tutulmuş şəxslərə,* cinayət işləri üzrə şübhəli və ya təqsirləndirilən şəxslərə və məhkəmədə vəkilin xidmətlərini ödəmək üçün kifayət qədər vəsaiti olmayan şəxslərə hər hansı bir məhdudiyyət qoyulmadan vəkil tərəfindən göstərilən hüquqi yardım dövlət hesabına həyata keçirilir. *Ölmüş zərər çəkmiş şəxsin hüquqi varisi qismində tanınmış vəkil tərəfindən göstərilən hüquqi yardımın ödənilməsi də, məhkəmə tərəfindən məhkumun üzərinə qoyulduğu hallar istisna olmaqla Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına təmin edilir. Cinsi istismar və ya cinsi zorakılıq qurbanı olmuş və cinayət prosesində öz hüquqlarını müstəqil həyata keçirən və pulsuz hüquqi yardım göstərilməsini tələb edən uşaqlara xidmət göstərən vəkilə ödənilməli olan haqq, məhkəmə tərəfindən məhkumun üzərinə qoyulduğu hallar istisna olmaqla, dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına təmin edilir.* Dövlət hesabına ödənilən hüquqi yardımın məbləği və ödənilməsi qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilir. **[62]**

II. Tutulmuş şəxs tərəfindən müvəqqəti saxlama yeri üzrə ərazidə yerləşən vəkil qurumlarından və fərdi qaydada fəaliyyət göstərən vəkillər sırasından Vəkillər Kollegiyasının müəyyən olunmuş qaydada tərtib edilən növbətçilik siyahısına uyğun olaraq vəkil dəvət olunur və tərəflər arasında qarşılıqlı razılaşmaya əsasən müqavilə bağlanır. **[63]**

Maddi vəziyyətinə görə öz hesabına vəkil tutmaq imkanı olmayan tutulmuş şəxsə dövlət hesabına hüquqi yardım göstərən növbətçi vəkil öz vəzifələrini yerinə yetirməkdən imtina edə bilməz.

M a d d ə 2 1 . **Vəkillərin İntizam Komissiyası**

I. Vəkillər tərəfindən peşə vəzifələrinin həyata keçirilməsi ilə bağlı yol verilən intizam pozuntularına dair şikayətlərə və müraciətlərə baxılması və onların intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi ilə əlaqədar məsələlərin həll olunması üçün Vəkillər Kollegiyasının nəzdində Vəkillərin İntizam Komissiyası yaradılır.

II. Vəkillərin İntizam Komissiyası bu Qanuna və onun əsasında Vəkillər Kollegiyasının Ümumi yığıncağı tərəfindən qəbul edilən Əsasnaməyə müvafiq olaraq fəaliyyət göstərir.

M a d d ə 2 2 . **Vəkillərin intizam məsuliyyəti**

I. Vəkil peşə borcunu həyata keçirərkən bu qanunun və digər qanunvericilik aktlarının tələblərinin, vəkillərin davranış qaydaları haqqında Əsasnamənin, o cümlədən vəkil etikası normalarının pozulması halları aşkar olunduqda, o, intizam məsuliyyətinə cəlb edilir. [64]

II. Vəkil yalnız vəkillərin İntizam Komissiyasının rəyinə əsasən Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyəti tərəfindən intizam məsuliyyətinə cəlb edilir. [65]

III. Vəkil haqqında intizam tənbehi intizam pozuntusunun aşkar edildiyi gündən altı ay, törədildiyi gündən isə bir il müddətində tətbiq edilə bilər. [66]

IV. Vəkillər barəsində intizam icraatı Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyətində başlanır.

V. İntizam komissiyası intizam icraatının başlandığı gündən bir ay müddətində, bir qayda olaraq, vəkilin iştirakı ilə araşdırma aparır və müvafiq rəyini Rəyasət Heyətinə təqdim edir.

VI. İntizam Komissiyasının rəyi əsasında Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyəti tərəfindən vəkilə aşağıdakı intizam tənbehləri tətbiq edilə bilər: [67]

irad tutma;

töhmət;

üç aydan bir il müddətinədək vəkillik fəaliyyəti ilə məşğul olmanın dayandırılması;

(Çıxarılıb) [68]

Vəkilin hərəkətində pozuntu müəyyən edilmədikdə və ya icraata başlama müddəti keçdikdə intizam icraatına xitam verilir.

VII. Barəsində vəkillik fəaliyyəti ilə məşğul olmanın dayandırılması haqqında qərar qəbul edilmiş şəxs Vəkillər Kollegiyasının seçkili orqanlarında vəzifəyə seçilə bilməz. Üç aydan bir il müddətinədək vəkillik fəaliyyəti ilə məşğul olmanın dayandırılması haqqında qərardan məhkəməyə şikayət vermək olar. [69]

VIII. Vəkillər Kollegiyasından xaric edilməyə səbəb ola biləcək əsaslar olduqda İntizam Komissiyasının rəyi əsasında Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyəti məsələnin həlli üçün məhkəməyə müraciət edərək həmin məsələ ilə bağlı məhkəmə qərarı qanuni qüvvəyə minənədək vəkilin fəaliyyətini dayandıra bilər. [70]

M a d d ə 2 3 . Vəkilin fəaliyyətinə xitam verilməsi

I. Vəkilin fəaliyyətinə aşağıdakı hallarda xitam verilə bilər:

öz arzusu ilə fəaliyyətinə xitam verilməsi barədə yazılı ərizə verildikdə;

barəsində məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş ittihamedici hökmü və ya tibbi xarakterli məcburi tədbirlərin tətbiqinə dair qərarı olduqda;

fəaliyyət qabiliyyətsizliyi və ya məhdud fəaliyyət qabiliyyətliliyi məhkəmə tərəfindən müəyyən edildikdə;

vəfat etdikdə;

məhkəmə tərəfindən ölmüş elan edildikdə və ya itkin düşmüş hesab edildikdə;

Vəkillər Kollegiyasının üzvlüyündən xaric edildikdə;

bu qanunla vəkilliyə namizədlər üçün müəyyən edilmiş tələblərə uyğun gəlmədiyi aşkar edildikdə;

üzvlük haqqını altı aydan artıq müddətdə üzrsüz səbəbdən ödəmədikdə. [71]

II. Vəkillərin fəaliyyətinə Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyətinin qərarı ilə xitam verilir. Bu maddənin I hissəsinin 7-ci və 9-cu abzaslarında nəzərdə tutulmuş hallarda vəkillərin fəaliyyətinə xitam verilməsi yalnız vəkilin Kollegiyadan xaric olunması barədə məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarı əsasında həyata keçirilə bilər. [72]

M a d d ə 2 4 . Vəkillər Kollegiyasının vəsaiti

I. Vəkillər Kollegiyasının vəsaiti ona daxil olan üzvlük haqqından yaranır. *Vəkillik fəaliyyətinin bu Qanunla müəyyən edilmiş hallarda dayandırıldığı dövrdə üzvlük haqqı ödənilmir.* **[73]**

II. Vəkillər Kollegiyasına daxil olan vəsaitin miqdarı və xərclənməsi qaydası onun Nizamnaməsinə uyğun olaraq müəyyən edilir.

~~III. Vəkillər Kollegiyası hüquqi şəxs kimi qanunda nəzərdə tutulmuş vergi və rüsumların ödənilməsindən azaddır~~. **[74]**

M a d d ə 2 5 . Vəkillərin pensiya təminatı

Vəkillərin pensiya təminatı Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilir.

M a d d ə 2 6 . Əcnəbilər tərəfindən hüquqi yardımın göstərilməsi

I. Bu qanunun tələblərinə əsasən Azərbaycan Respublikası ərazisində əcnəbi vəkillər tərəfindən hüquqi yardım göstərilməsi yalnız əcnəbinin mənsub olduğu dövlətin qanunları və ya beynəlxalq hüquq normalarının tətbiqinə dair verilən məsləhət və rəylərlə məhdudlaşır.

II. Azərbaycan Respublikası ərazisində əcnəbi vəkillər mülki işlər, cinayət işləri, inzibati və *kommersiya mübahisələrinə* dair işlər, inzibati xətalar haqqında işlər üzrə məhkəmə icraatına Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə müvafiq olaraq qarşılıqlı münasibətlər əsasında buraxılır. **[75]**

KEÇİD MÜDDƏALARI [76]

I. Bu Qanunun Keçid müddəalarının qüvvəyə mindiyi günədək mövcud olan Vəkillər Kollegiyasının üzvü olan şəxslərin və pullu hüquqi xidmət göstərmək üçün xüsusi razılığı (lisenziyası) olan şəxslərin, vəkilliyə namizədlər üçün tələblərə cavab vermək şərti ilə, peşə yararlığının müəyyən edilməsi məqsədi ilə ixtisas imtahanını vermədən yeni Vəkillər Kollegiyasını təsis etmək hüququ tanınır. [77]

II. Bu Qanunun Keçid müddəalarının qüvvəyə mindiyi gündən üç ay müddətində yeni Vəkillər Kollegiyasını təsis etmək hüququ tanınmış şəxslərin ən azı üçdə ikisinin iştirakı ilə yeni Vəkillər Kollegiyasının təsis yığıncağı keçirilir, həmin Kollegiya təsis olunur, onun Rəyasət Heyətinin sədri, sədr müavinləri və digər üzvləri seçilir və İntizam Komissiyası yaradılır. [78]

III. Yeni Vəkillər Kollegiyasını təsis etmək hüququ olan şəxslərin müəyyən edilməsi, habelə təsis yığıncağının hazırlanması və keçirilməsi məqsədi ilə mövcud Vəkillər Kollegiyasının 3 üzvündən və pullu hüquqi xidmət göstərmək üçün xüsusi razılığı (lisenziyası) olan 3 şəxsdən ibarət təşkilat komitəsi yaradılır. Təşkilat komitəsinin üzvləri olacaq pullu hüquqi xidmət göstərmək üçün xüsusi razılığı (lisenziyası) olan 3 şəxs müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilir.

IV. Yeni Vəkillər Kollegiyasının təsis yığıncağı keçirildikdən sonra:

Yeni Vəkillər Kollegiyası, onun Rəyasət Heyəti və İntizam Komissiyası fəaliyyətə başlamış hesab edilir, bu Qanunun Keçid müddəalarının qüvvəyə mindiyi günədək mövcud olan Vəkillər Kollegiyasının fəaliyyətinə isə xitam verilir;

20 gün müddətində bu Qanunda nəzərdə tutulmuş qaydada vəkillərin andiçmə mərasimi keçirilir. Bu Qanunun Keçid müddəalarının I hissəsində nəzərdə tutulmuş şəxslər Vəkillər Kollegiyasının üzvləri adlandırılır və bu Qanunla müəyyən olunmuş vəkil statusunu əldə edirlər.

V. Yeni Vəkillər Kollegiyasının təsis yığıncağının keçirilməsi tarixindən üç ay müddətində vəkil olmaq arzusunda olan şəxslər üçün peşə yararlığının müəyyən edilməsi məqsədi ilə ixtisas imtahanı keçirilir. [79]

VI. Yeni Vəkillər Kollegiyasını təsis etmək hüququ tanınmamış pullu hüquqi xidmət göstərmək üçün xüsusi razılıq (lisenziya) almış bütün şəxslər, vəkilliyə namizədlər üçün tələblərə cavab vermək şərti ilə, ixtisas imtahanını vermədən Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyəti tərəfindən yeni Vəkillər Kollegiyasının üzvlüyünə qəbul olunurlar. [80]

VII. Bu Qanunun Keçid müddəaları qüvvəyə mindiyi günədək mövcud olan Vəkillər Kollegiyasının bütün hüquq və vəzifələri, mülkiyyətində və istifadəsində olan əmlak yeni yaranmış Vəkillər Kollegiyasına keçir.

VIII. Bu Qanunun 11-ci maddəsinin II hissəsinin üçüncü cümləsi yeni Vəkillər Kollegiyası Rəyasət Heyətinin sədrinə şamil olunur.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər ƏLİYEV

Bakı şəhəri, 28 dekabr 1999-cu il
783-IQ

İSTİFADƏ OLUNMUŞ MƏNBƏ SƏNƏDLƏRİNİN SİYAHISI

1. 23 noyabr 2001-ci il tarixli 219-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001-ci il, 12, maddə 736**)
2. 30 dekabr 2003-cü il tarixli 568-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 2, maddə 57**)
3. 5 mart 2004-cü il tarixli 598-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 3, maddə 133**)
4. 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**)
5. 26 oktyabr 2004-cü il tarixli 783-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 10, maddə 787**)
6. 14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**“Azərbaycan” qəzeti, 6 avqust 2005-ci il**)
7. 20 oktyabr 2006-cı il tarixli 167-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, 12, maddə 1005**)
8. 10 aprel 2007-ci il tarixli 308-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007-ci il, 4, maddə 322**)
9. 30 iyun 2009-cu il tarixli 856-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti 24 iyul 2009-cu il, 160, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009-cu il, 07, maddə 517)**
10. 27 oktyabr 2009-cu il tarixli **901-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 25 noyabr 2009-cu il, 246, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009-cu il, 11, maddə 878)**
11. 2 aprel 2010-cu il tarixli **986-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 19 may 2010-cu il, 107, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, 5, maddə 375)**
12. 21 dekabr 2010-cu il tarixli **38-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Respublika” qəzeti, 18 fevral 2011-ci il, 38, “Azərbaycan” qəzeti, 20 fevral 2011-ci il, 40, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2011-ci il, 02, maddə 71)**
13. 10 iyun 2011-ci il tarixli **145-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Respublika” qəzeti, 30 iyun 2011-ci il, 133, “Azərbaycan” qəzeti, 01 iyul 2011-ci il, 140, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2011-ci il, 06, maddə 478)**
14. 30 sentyabr 2013-cü il tarixli **753-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Respublika” qəzeti, 27 noyabr 2013-cü il, 260; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, 11, maddə 1272)**
15. 31 oktyabr 2017-ci il tarixli **855-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 12 noyabr 2017-ci il, 249 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017-ci il, 11 , maddə 1977)**
16. 15 dekabr 2017-ci il tarixli **936-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 8 fevral 2018-ci il, 29 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018-ci il, 2, maddə 148)**
17. 1 oktyabr 2018-ci il tarixli **1258-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 18 noyabr 2018-ci il, 260 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018-ci il, 11, maddə 2194)**
18. 27 noyabr 2018-ci il tarixli **1343-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 20 dekabr 2018-ci il, 287 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018-ci il, 12, I kitab, maddə 2487)**
19. 5 mart 2019-cu il tarixli **1521-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 16 aprel 2019-cu il, 81 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019-cu il, 4, maddə 580)**
20. 19 noyabr 2019-cu il tarixli **1694-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 20 dekabr 2019-cu il, 283 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019-cu il, 12, maddə 1884)**
21. 29 iyun 2020-ci il tarixli **150-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 12 iyul 2020-ci il, 134 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020-ci il, 7, maddə 856)**
22. 3 dekabr 2021-ci il tarixli **409-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 31 dekabr 2021-ci il, 286 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, 12, maddə 1308)**
23. 8 iyul 2022-ci il tarixli **584-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(Azərbaycan Respublikası Prezidentinin rəsmi internet saytı , 19 avqust 2022-ci il, “Azərbaycan” qəzeti 20 avqust 2022-ci il, 177 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, 8, maddə 831)**
24. 27 dekabr 2022-ci il tarixli **776-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(Azərbaycan Respublikası Prezidentinin rəsmi internet saytı, 1 fevral 2023-cü il, “Azərbaycan” qəzeti, 2 fevral 2023-cü il, 23)**

QANUNA EDİLMİŞ DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏLƏRİN SİYAHISI

-

[1] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 1-ci maddənin adından və I hissəsindən "**fəaliyyəti**" sözü çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~M a d d ə 1 . **Azərbaycan Respublikasında vəkillik fəaliyyəti**~~

~~I. Azərbaycan Respublikasında vəkillik fəaliyyəti hüquq müdafiə fəaliyyətini peşəkarcasına həyata keçirməli olan müstəqil hüquqi təsisatdır.~~

[2] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 1-ci maddənin II hissəsində "**Vəkillər öz fəaliyyətini**" sözləri "**Vəkillik**" sözü ilə, "**həyata keçirirlər**" sözləri "**fəaliyyət göstərir**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[3] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 1-ci maddənin III hissəsinin 1-ci, 4-cü və 5-ci abzasları yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~III. Vəkillər aşağıdakı əsaslarla fəaliyyət göstərirlər:~~

~~Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına, bu Qanuna, Azərbaycan Respublikasının prosessual qanunvericiliyinə və Azərbaycan Respublikasının digər qanunlarına əməl edilməsi;~~

~~vəkillərin və onların birliyinin peşəkar fəaliyyətinə prokurorluq, məhkəmə, digər dövlət orqanları, ictimai birliklər, hər hansı müəssisə, idarə, təşkilat və vəzifəli şəxs tərəfindən müdaxiləyə, təzyiqə yol verilməməsi;~~

~~Vəkillər Kollegiyası üzvlərinin bərabərliyi;~~

~~özünüidarəetmə əsasında Vəkillər Kollegiyası üzvlüyünə qəbul, üzvlükdən xaric edilmə və intizam məsuliyyətinə cəlb olunma məsələlərinə dair müstəqil qərar qəbul edilməsi.~~

[4] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 1-ci maddəyə IV hissə əlavə edilmişdir.

14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu ("**Azərbaycan" qəzeti, 6 avqust 2005-ci il**) ilə 1-ci maddənin IV hissəsi çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~IV. Vəkillik fəaliyyəti vəkillərin müxtəlif məhkəmə instansiyalarına buraxılma dərəcələrinə uyğun olaraq həyata keçirilir. Peşə yararlığının müəyyən edilməsi məqsədi ilə ixtisas imtahanını müvəffəqiyyətlə vermiş şəxslər hüquqi yardım göstərmək üçün Azərbaycan Respublikasının ərazisindəki bütün birinci və apellyasiya instansiyası məhkəmələrində həyata keçirilən müvafiq icraatlara buraxılırlar. Öz arzusu əsasında Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Məhkəməsində və Ali Məhkəməsində həyata keçirilən icraatlara buraxılmasının mümkünlüyünün müəyyən edilməsi məqsədi ilə əlavə ixtisas imtahanını müvəffəqiyyətlə vermiş vəkillər isə hüquqi yardım göstərmək üçün müvafiq məhkəmələrdə həyata keçirilən icraatlara da buraxılırlar.~~

[5] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 2-ci maddənin I hissəsində "**aktlarından**" sözü "**aktlarından, habelə Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdən**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[6] 30 dekabr 2003-cü il tarixli 568-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 2, maddə 57**) ilə 2-ci maddənin II hissəsində "**Cinayət-Prosessual"** sözlərindən sonra "**, İnzibati Xətalar**" sözləri əlavə edilmişdir.

31 oktyabr 2017-ci il tarixli **855-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 12 noyabr 2017-ci il, 249, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017-ci il, 11, maddə 1977**) ilə 2-ci maddənin II hissəsində "**Xətalar**" sözündən sonra "**, İnzibati Prosessual**" sözləri əlavə edilmişdir.

[7] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 3-cü maddənin adında və mətnində "**Vəkillik fəaliyyətinin**" sözləri "**Vəkilliyin**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[8] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 4-cü maddənin adında "**fəaliyyətinin əsasları**" sözləri "**fəaliyyəti**" sözü ilə əvəz edilmiş, 4-cü maddəyə aid olan qeyd çıxarılmışdır.

Qeydin əvvəlki redaksiyasında deyilirdi:

~~Bu maddənin III bəndində göstərilən fəaliyyəti Vəkillər Kollegiyasının üzvü olmayan hüquqşünaslar da qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirə bilərlər.~~

[9] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 4-cü maddənin II hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

II.~~ Cinayət işləri üzrə məhkəmə prosesində, ibtidai istintaqda və ya təhqiqatda Azərbaycan Respublikasının prosessual qanunvericiliyinə müvafiq olaraq müdafiəçi qismində yalnız vəkillər iştirak edə bilərlər.~~

-

2 aprel 2010-cu il tarixli **986-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 19 may 2010-cu il, 107, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, 5, maddə 375**) ilə 4-cü maddənin II hissəsində "**şikayəti**" sözündən sonra "**və ya məhkəmə aktına yeni açılmış hallar üzrə yenidən baxılması haqqında ərizə**" sözləri əlavə edilmişdir.

31 oktyabr 2017-ci il tarixli **855-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 12 noyabr 2017-ci il, 249, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017-ci il, 11, maddə 1977**) ilə 4-cü maddənin II hissəsində "**üzrə kassasiya (əlavə kassasiya) şikayəti və ya məhkəmə aktına yeni açılmış hallar üzrə yenidən baxılması haqqında ərizə vermiş**" sözləri "**və inzibati mübahisələrə dair işlər üzrə**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

1 oktyabr 2018-ci il tarixli **1258-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 18 noyabr 2018-ci il, 260, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018-ci il, 11, maddə 2194**) ilə 4-cü maddənin II hissəsinə "**təqsirləndirilən şəxsin müdafiəsi,**" sözlərindən sonra "**məhkəmənin baxdığı inzibati xəta haqqında iş üzrə icraatda fiziki şəxsin müdafiəsi,** " sözləri əlavə edilmişdir.

[10] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu,

2004-cü il, 8, maddə 599) ilə 4-cü maddənin III hissəsinin 1-ci abzası yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Vəkillər həmçinin aşağıdakı fəaliyyətlə də məşğul ola bilərlər:~~

[11] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 5-ci maddənin III hissəsində "**bəndində**" sözü "**hissəsində**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[12] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 5-ci maddənin IV hissəsindən ikinci cümlə çıxarılmışdır. Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Vəkil, bu Qanunun 20-ci maddəsində göstərilən və Azərbaycan Respublikasının digər qanunları ilə nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, hüquqi yardımın göstərilməsindən müqavilə bağlanana qədər imtina edə bilər.~~

[13] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 5-ci maddənin V hissəsində "**təşkilati-hüquqi forma üzrə fərdi və ya Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada təşkil olunmuş qurumların**" sözləri "**fərdi qaydada və ya Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun vəkil (vəkillər) tərəfindən yaradılmış vəkil qurumlarının**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

3 dekabr 2021-ci il tarixli **409-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 31 dekabr 2021-ci il, 286 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2021-ci il, 12, maddə 1308**) ilə 5-ci maddəsinin 5-ci hissəsinin birinci cümlədən "**vəkil (vəkillər) tərəfindən**" sözləri çıxarılmışdır və yeni məzmunda 2-ci abzas əlavə edilmişdir.

[14] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 7-ci maddənin III hissəsinə üçüncü cümlə əlavə edilmişdir.

[15] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 7-ci maddəyə V hissə əlavə edilmişdir.

[16] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 8-ci maddənin adında "**Vəkilliyə namizədlər üçün tələblər**" sözləri "**Vəkil**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[17] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 8-ci maddənin I hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Ali hüquq təhsilli, hüquqşünas ixtisas üzrə üç ildən az olmayaraq iş stajı olan və ya elmi və pedaqoji təhsil müəssisələrində hüquq sahəsində fəaliyyət göstərən, İxtisas Komissiyasında müvəffəqiyyətlə imtahan verən şəxs vəkil ola bilər.~~

27 oktyabr 2009-cu il tarixli **901-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 25 noyabr 2009-cu il, 246, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009-cu il, 11, maddə 878**) ilə 8-ci maddənin birinci hissəsinin birinci cümləsində "**vermiş**" sözündən sonra "**və müvafiq icra hakimiyyəti orqanının tədris-elm müəssisəsində icbari təlimi müvəffəqiyyətlə bitirmiş** " sözləri əlavə edilmişdir.

2 aprel 2010-cu il tarixli **986-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 19 may 2010-cu il, 107, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, 5, maddə 375**) ilə 8-ci maddənin I hissəsinin ikinci cümlə yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Əvvəllər müvafiq ixtisas imtahanını müvəffəqiyyətlə vermiş vəkillər və hakimlər göstərilən testi vermədən vəkil ola bilərlər.~~

2 aprel 2010-cu il tarixli **986-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 19 may 2010-cu il, 107, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, 5, maddə 375**) ilə 8-ci maddənin I hissəsinin üçüncü cümlədə "**göstərilən testi vermədən və şifahi müsahibədən keçmədən**" sözləri "**yazılı testi vermədən, şifahi müsahibədən keçmədən və icbari təlimə cəlb olunmadan** " sözləri ilə əvəz edilmişdir.

21 dekabr 2010-cu il tarixli **38-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Respublika" qəzeti, 18 fevral 2011-ci il, 38, "Azərbaycan" qəzeti, 20 fevral 2011-ci il, 40, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2011-ci il, 02, maddə 71**) ilə 8-ci maddəsinin I hissəsinin üçüncü cümləsində "**alimlik dərəcəsi**" sözləri "**elmi dərəcəsi**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[18] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 8-ci maddənin II hissəsində "**əvvəllər hüquq müdafiə fəaliyyəti ilə bir araya sığmayan hərəkətlərə görə vəzifəsindən azad edilmiş şəxslər**" sözləri "**əvvəllər əmək intizamını, qanunvericiliyin tələblərini, davranış qaydalarını, o cümlədən peşə etikasının normalarını kobudcasına pozduğuna və ya ləyaqətsiz hərəkətlərə yol verdiyinə görə hüquq ixtisası üzrə vəzifədən azad edilmiş və ya səlahiyyətlərinə xitam verilmiş, vəkil adına ləkə gətirən hərəkətlərə yol vermiş və ya vəkilliyin nüfuzuna xələl gətirən şəxslər**" sözləri ilə, "**əvvəllər məhkum olunmuş**" sözləri "**məhkumluğu ödənilməmiş və ya götürülməmiş**" sözləri ilə əvəz edilmiş, "**əqli**" sözündən sonra "**və fiziki**" sözləri çıxarılmışdır.

14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu ("**Azərbaycan" qəzeti, 6 avqust 2005-ci il**) ilə 8-ci maddənin II hissəsindən "**əvvəllər əmək intizamını, qanunvericiliyin tələblərini, davranış qaydalarını, o cümlədən peşə etikasının normalarını kobudcasına pozduğuna və ya ləyaqətsiz hərəkətlərə yol verdiyinə görə hüquq ixtisası üzrə vəzifədən azad edilmiş və ya səlahiyyətlərinə xitam verilmiş, vəkil adına ləkə gətirən hərəkətlərə yol vermiş və ya vəkilliyin nüfuzuna xələl gətirən şəxslər**" sözləri çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~İkili vətəndaşlığı, digər dövlətlər qarşısında öhdəlikləri olan, qanunla müəyyən edilmiş qaydada fəaliyyət qabiliyyəti olmayan və ya məhdud fəaliyyət qabiliyyətli hesab olunmuş, qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada alınan tibbi rəyə əsasən əqli qüsurlarına görə vəkillik fəaliyyətini həyata keçirməyə qadir olmayan, əvvəllər əmək intizamını, qanunvericiliyin tələblərini, davranış qaydalarını, o cümlədən peşə etikasının normalarını kobudcasına pozduğuna və ya ləyaqətsiz hərəkətlərə yol verdiyinə görə hüquq ixtisası üzrə vəzifədən azad edilmiş və ya səlahiyyətlərinə xitam verilmiş, vəkil adına ləkə gətirən hərəkətlərə yol vermiş və ya vəkilliyin nüfuzuna xələl gətirən şəxslər, qəsdən az ağır, ağır və ya xüsusilə ağır cinayət törətməyə görə məhkumluğu ödənilməmiş və ya götürülməmiş, barəsində tibbi xarakterli məcburi tədbirlərin tətbiq edilməsi haqqında qanuni qüvvəyə minmiş məhkəmə qərarı olan şəxslər vəkil ola bilməzlər.~~

8 iyul 2022-ci il tarixli **584-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikası Prezidentinin rəsmi internet saytı, 19 avqust 2022-ci il, "Azərbaycan" qəzeti 20 avqust 2022-ci il, 177, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2022-ci il, 8, maddə 831**) ilə 8-ci maddəsinin II hissəsində "**qüsurlarına**" sözü "**pozuntularına**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[19] 14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (“ **Azərbaycan” qəzeti, 6 avqust 2005-ci il**) ilə 8-ci maddəyə yeni III hissə əlavə edilmişdir. Maddənin əvvəlki III və IV hissələri müvafiq olaraq IV və V hissələr hesab edilmişdir.

[20] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 8-ci maddənin III hissəsinə ikinci cümlə əlavə edilmişdir.

[21] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 8-ci maddəyə IV hissə əlavə edilmişdir.

[22] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 8-1-ci maddə əlavə edilmişdir.

[23] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 9-cu maddənin III hissəsində "**Qanunla və ya bu qanuna müvafiq olaraq Vəkillər Kollegiyası üzvlərinin Ümumi yığıncağı (konfrans) tərəfindən qəbul edilmiş Nizamnamə ilə**" sözləri "**Qanunla və ona müvafiq olaraq qəbul edilmiş Vəkillər Kollegiyasının Nizamnaməsi ilə**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[24] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 9-cu maddənin IV hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~Vəkillər Kollegiyasının ali orqanı Ümumi yığıncaq (konfrans), ali icra orqanı Rəyasət Heyətidir.~~

[25] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 9-cu maddənin V hissəsinin 2-ci abzasında "**və Kollegiya üzvlüyündən xaric olunma məsələlərini**" sözləri "**olunma məsələsini**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[26] 30 iyun 2009-cu il tarixli 856-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti 24 iyul 2009-cu il, 160, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009-cu il, 07, maddə 517)** ilə 9-cu maddənin V hissəsinin beşinci abzası altıncı abzas hesab edilmişdir və yeni məzmunda beşinci abzas əlavə edilmişdir.

[27] 10 aprel 2007-ci il tarixli **308-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007-ci il, 4, maddə 322**) ilə Qanunun 9-cu maddəsinə VI hissə əlavə edilmişdir.

[28] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 10-cu maddənin adında "**Ümumi yığıncağı**" sözləri "**ümumi yığıncağı" (konfransı)**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[29] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 10-cu maddənin I hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir. Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~Vəkillər Kollegiyası üzvlərinin Ümumi yığıncağının səlahiyyəti bu Qanuna uyğun olaraq Vəkillər Kollegiyasının nizamnaməsi ilə müəyyən edilir.~~
-

2 aprel 2010-cu il tarixli **986-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 19 may 2010-cu il, 107, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, 5, maddə 375)** ilə 10-cu maddənin I hissə yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~I. Vəkillər Kollegiyasının Nizamnaməsini, İntizam Komissiyasının Əsasnaməsini, İxtisas Kollegiyasının Əsasnaməsini qəbul etmək, onlara əlavə və dəyişikliklər etmək, Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyətinin sədrini, sədr müavinlərini və digər üzvlərini, İntizam Komissiyasının sədrini və üzvlərini seçmək Vəkillər Kollegiyası üzvlərinin ümumi yığıncağının müstəsna səlahiyyətidir. Vəkillər Kollegiyası üzvlərinin sayı mindən çox olarsa, Vəkillər Kollegiyası üzvlərinin ümumi yığıncağının səlahiyyətləri Vəkillər Kollegiyası üzvlərinin konfransı tərəfindən həyata keçirilə bilər.~~

[30] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 10-cu maddənin II hissəsində "**məsələləri yalnız Ümumi yığıncaq həll edir**" sözləri "**məsələlər Vəkillər Kollegiyası üzvlərinin Ümumi yığıncağı (konfransı tərəfindən həll edilə bilər**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

2 aprel 2010-cu il tarixli **986-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 19 may 2010-cu il, 107, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, 5, maddə 375)** ilə 10-cu maddənin II hissə çıxarılmışdır.

[31] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 10-cu maddənin II hissəsinin 2-5-ci abzasları çıxarılmışdır.

[32] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 10-cu maddənin III hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~Vəkillər Kollegiyasının Ümumi yığıncağı ildə bir dəfədən az olmayaraq Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyəti tərəfindən çağırılır. Zərurət olduqda isə Vəkillər Kollegiyası üzvlərinin üçdə ikisinin tələbi ilə Rəyasət Heyətinin sədri tərəfindən bir ay ərzində növbədənkənar Ümumi yığıncaq keçirilir.~~

2 aprel 2010-cu il tarixli **986-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu **(“Azərbaycan” qəzeti, 19 may 2010-cu il, 107, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, 5, maddə 375)** ilə 10-cu maddənin III hissənin üçüncü cümləsində "**bir**" sözü "**iki**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[33] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 10-cu maddəyə IV hissə əlavə edilmişdir.

2 aprel 2010-cu il tarixli **986-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 19 may 2010-cu il, 107, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, 5, maddə 375**) ilə 10-cu maddənin IV hissənin birinci cümləsində "**və II hissələrində**" sözləri "**hissəsində**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[34] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 11-ci maddəyə yeni I hissə əlavə edilmişdir. Maddənin əvvəlki I-III hissələri müvafiq olaraq II-IV hissələr hesab edilmişdir.

[35] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 11 maddənin II hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyəti Vəkillər Kollegiyası üzvlərinin Ümumi yığıncağında gizli səsvermə yolu ilə üç il müddətinə seçilir.~~
26 oktyabr 2004-cü il tarixli 783-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 10, maddə 787**) ilə 11-ci maddənin II hissəsinin birinci cümləsindən "**gizli səsvermə yolu ilə sadə səs çoxluğu ilə**" sözləri çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~Rəyasət Heyətinin sədri, sədr müavinləri və digər üzvləri Vəkillər Kollegiyası üzvlərinin ümumi yığıncağında gizli səsvermə yolu ilə sadə səs çoxluğu ilə beş il müddətinə seçilirlər.~~

[36] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 11-ci maddənin III hissəsinin 3-cü abzasında "**və ondan xaric olunma məsələlərini həll edir;**" sözləri "**olunma məsələsini həll edir, bu Qanunun 23-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş qaydada vəkillik fəaliyyətinə xitam verilməsi ilə bağlı səlahiyyətlərini həyata keçirir, vəkil reyestrini aparır;**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[37] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 11-ci maddənin III hissəsinin 6-cı abzasında "**qaydalarını**" sözündən sonra "**və onun keçirilməsinin dövriliyini**" sözləri əlavə edilmişdir.

5 mart 2019-cu il tarixli **1521-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 16 aprel 2019-cu il, 81 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019-cu il, 4, maddə 580**) ilə 11-ci maddənin III hissəsinin altıncı abzasına "**dövriliyini**" sözündən sonra "**(ildə bir dəfədən az olmayaraq)**" sözləri əlavə edilmişdir.

[38] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 11-ci maddənin III hissəsinin 8-ci və 9-cu abzasları yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~vəkillər haqqında intizam işi qaldırır;~~
~~qanunvericilik və məhkəmə təcrübəsi sahəsində məlumat işi aparılmasını təşkil edir;~~

[39] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 11-ci maddənin III hissəsinin 10-cu abzasında "**təsdiq edir**" sözlərindən sonra "**və bu Qanunda nəzərdə tutulmuş digər məsələləri həll edir**" sözləri əlavə edilmişdir.

[40] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 12-ci maddənin 4-cü abzasının əvvəlinə "**bu Qanunda nəzərdə tutulmuş hallarda və qaydada**" sözləri əlavə edilmişdir.

[41] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 12-ci maddənin 8-ci abzasından "**və məhkəmə təcrübəsinə dair ümumiləşdirmə işini**" sözləri çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~statistika hesabatının təhlilini və məhkəmə təcrübəsinə dair ümumiləşdirmə işini təşkil edir;~~

[42] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 13-cü maddənin I hissəsində "**namizədlərin**" sözündən sonra "**bu Qanunda nəzərdə tutulmuş tələblərə uyğunluğu və**" sözləri əlavə edilmişdir.

[43] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 13-cü maddənin II hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~İxtisas Komissiyası vəkillərdən, hakimlərdən və hüquqşünas alimlərdən üç nəfər daxil olmaqla doqquz nəfər üzvdən ibarət tərkibdə fəaliyyət göstərir.~~

[44] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 13-cü maddənin III hissəsində "**Azərbaycan Respublikasının Ali Məhkəməsi**" sözləri "**Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin Plenumu**" sözləri ilə, "**digər üç üzvü**" sözləri "**üzvləri**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[45] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu,**

2004-cü il, 8, maddə 599) ilə 13-cü maddənin IV hissəsində "**imtahan**" sözü "**mütləq ixtisas imtahanı, vəkilin öz arzusu əsasında Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Məhkəməsində və Ali Məhkəməsində həyata keçirilən icraatlara buraxılmasının mümkünlüyünün müəyyən edilməsi məqsədi ilə əlavə ixtisas imtahanı**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (“ **Azərbaycan” qəzeti, 6 avqust 2005-ci il**) ilə 13-cü maddənin IV hissəsindən "**, vəkilin öz arzusu əsasında Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Məhkəməsində və Ali Məhkəməsində həyata keçirilən icraatlara buraxılmasının mümkünlüyünün müəyyən edilməsi məqsədi ilə əlavə ixtisas imtahanı**" sözləri çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~İxtisas Komissiyası vəkilliyə namizədlərin peşə yararlılığının müəyyən edilməsi məqsədi ilə mütləq ixtisas imtahanı, vəkilin öz arzusu əsasında Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Məhkəməsində və Ali Məhkəməsində həyata keçirilən icraatlara buraxılmasının mümkünlüyünün müəyyən edilməsi məqsədi ilə əlavə ixtisas imtahanı qəbul edir, zəruri hallarda baxılan məsələlər üzrə dövlət orqanlarından, digər hüquqi və fiziki şəxslərdən müvafiq sənədlər və məlumatlar tələb edir.~~

[46] 14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (“ **Azərbaycan” qəzeti, 6 avqust 2005-ci il**) ilə 13-cü maddəyə yeni VII hissə əlavə edilmişdir. Maddənin əvvəlki VII-IX hissələri müvafiq olaraq VIII-X hissələr hesab edilmişdir.

[47] 5 mart 2019-cu il tarixli **1521-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**“Azərbaycan” qəzeti, 16 aprel 2019-cu il, 81 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019-cu il, 4, maddə 580**) ilə 13-cü maddənin VIII hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.
Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~VIII. İxtisas imtahanını verə bilməyən şəxs bir ildən tez olmamaqla İxtisas Komissiyasının rəyi əsasında təkrar imtahana buraxıla bilər.~~

[48] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 14-cü maddənin I hissəsində "**vəkil vəzifələrimi**" sözlərindən sonra "**müstəqil olaraq**" sözləri əlavə edilmişdir.

[49] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 14-cü maddənin II hissəsində "**vaxtdan başlayır**" sözləri "**andan başlayır və vəkillər həmin vaxtdan vəkil reyestrinə daxil edilirlər**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[50] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 15-ci maddənin I hissəsindən "**peşə vəzifələrini həyata keçirərkən**" sözləri çıxarılmışdır.
Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~I. Vəkillər peşə vəzifələrini həyata keçirərkən müstəqildirlər və yalnız qanunun tələblərinə tabedirlər.~~

[51] 30 sentyabr 2013-cü il tarixli **753-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**“Respublika” qəzeti, 27 noyabr 2013-cü il, 260; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2013-cü il, 11, maddə 1272**) ilə 15-ci maddəsinin II hissəsinin dördüncü abzasında “**çıxarmaq**” sözündən sonra “, “**Daşınmaz əmlakın dövlət reyestri haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq, daşınmaz əmlakın dövlət reyestrinin məlumatlarının alınması ilə bağlı əsaslandırılmış yazılı sorğular vermək**” sözləri əlavə edilmişdir.

[52] 19 noyabr 2019-cu il tarixli **1694-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**“Azərbaycan” qəzeti, 20 dekabr 2019-cu il, 283 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019-cu il, 12, maddə 1884**) ilə 15-ci maddəsinin II hissəsinin beşinci abzasına “**araşdırılması üçün**” sözlərindən sonra “**ekspertlərdən və ya**” sözləri əlavə edilmişdir.

[53] 20 oktyabr 2006-cı il tarixli 167-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006-cı il, 12, maddə 1005**) ilə 16-cı maddəsinin I hissəsinin altıncı abzasında "**şəxsi**" sözündən sonra "**və ailə**" sözü əlavə edilmişdir.

[54] 30 iyun 2009-cu il tarixli 856-IIIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**“Azərbaycan” qəzeti 24 iyul 2009-cu il, 160, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009-cu il, 07, maddə 517**) ilə 16-cı maddənin I hissəsinə yeni məzmunda doqquzuncu abzas əlavə edilmişdir.

[55] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 16-cı maddənin II hissəsinə 2-5-ci cümlələr əlavə edilmişdir.

[56] 5 mart 2004-cü il tarixli 598-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 3, maddə 133**) ilə 16-cı maddənin III hissəsində "**hakim,**" sözündən sonra "**andlı iclasçı,**" sözləri, "**tərcüməçi**" sözündən sonra "**, mütəxəssis, məhkəmə iclasının katibi**" sözləri əlavə edilmişdir.

11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 16-cı maddənin III hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.
Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~Vəkilin hüquqi yardım göstərdiyi iş üzrə, müdafiəçisi olduğu şəxs istisna olmaqla, qohumluq münasibətlərində olan digər şəxs iştirak etdikdə, həmin iş üzrə o, hazırda və ya əvvəllər hüquqi yardım göstərmiş olduğu şəxsin mənafeyi ilə hüquqi yardım üçün müraciət etmiş şəxsin mənafeyi arasında ziddiyyət olduqda, əvvəllər bu iş üzrə hakim, andlı iclasçı, prokuror, müstəntiq, təhqiqat aparan şəxs, şahid, ekspert, tərcüməçi, mütəxəssis, məhkəmə iclasının katibi və ya hal şahidi qismində iştirak etmiş olduqda, bu iş üzrə hüquqi yardım göstərə bilməz.~~

15 dekabr 2017-ci il tarixli **936-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**“Azərbaycan” qəzeti, 8 fevral 2018-ci il, 29 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018-ci il, 2, maddə 148**) ilə 16-cı maddənin III hissəsində “**prosessual qanunvericiliyi**” sözləri “**Cinayət-Prosessual Məcəlləsi və Azərbaycan Respublikasının Mülki Prosessual Məcəlləsi ilə, inzibati xətalar haqqında işlər üzrə icraatda müdafiəçi və ya nümayəndə qismində iştirakını istisna edən hallar isə Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalar Məcəlləsi**” sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[57] 27 oktyabr 2009-cu il tarixli **901-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**“Azərbaycan” qəzeti, 25 noyabr 2009-cu il, 246, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2009-cu il, 11, maddə 878**) ilə 16-1-ci maddə əlavə edilmişdir.

[58] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 17-ci maddəyə VI hissə əlavə edilmişdir.

[59] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 18-ci maddədə "**iclasını aparan**" sözləri "**iclasında**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[60] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 19-cu maddənin I hissəsində "**təşkilati forması**" sözləri "**fərdi qaydada və ya Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun vəkil (vəkillər) tərəfindən yaradılmış vəkil qurumlarının tərkibində həyata keçirilməsi**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[61] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 19-cu maddənin III hissəsinə üçüncü cümlə əlavə edilmişdir.

2 aprel 2010-cu il tarixli **986-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 19 may 2010-cu il, 107, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, 5, maddə 375**) ilə 19-cu maddənin III hissəsinin üçüncü cümləsində "**Aztəminatlı**" sözü "**Vəkilin xidmətlərini ödəmək üçün kifayət qədər vəsaiti olmayan**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[62] 30 dekabr 2003-cü il tarixli 568-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 2, maddə 57**) ilə 20-ci maddənin I hissəsində "**tutulmuş qaydada**" sözlərindən sonra "**inzibati və**" sözləri əlavə edilmişdir.

11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 20-ci maddənin I hissəsində "**müttəhimlərə**" sözü "**şübhəli və ya təqsirləndirilən şəxslərə**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

2 aprel 2010-cu il tarixli **986-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 19 may 2010-cu il, 107, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, 5, maddə 375**) ilə 20-ci maddənin I hissənin birinci cümləsində "**hüquqi yardıma ehtiyacı olan aztəminatlı**" sözləri "**vəkilin xidmətlərini ödəmək üçün kifayət qədər vəsaiti olmayan**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

15 dekabr 2017-ci il tarixli **936-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 8 fevral 2018-ci il, 29, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018-ci il, 2, maddə 148**) ilə 20-ci maddənin I hissəsinin birinci cümləsində "**Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş qaydada inzibati və**" sözləri "**İnzibati qaydada tutulmuş şəxslərə,**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

27 noyabr 2018-ci il tarixli **1343-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 20 dekabr 2018-ci il, 287, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018-ci il, 12, I kitab, maddə 2487**) ilə 20-ci maddəsinin I hissəsinin ikinci cümləsi üçüncü cümlə hesab edilmişdir və yeni məzmunda ikinci cümlə əlavə edilmişdir.

27 dekabr 2022-ci il tarixli **776-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikası Prezidentinin rəsmi internet saytı, 1 fevral 2023-cü il, "Azərbaycan" qəzeti, 2 fevral 2023-cü il, 23**) ilə 20-ci maddəsinin I hissəsinin üçüncü cümləsi dördüncü cümlə hesab edilmişdir və yeni məzmunda üçüncü cümlə əlavə edilmişdir.

[63] 2 aprel 2010-cu il tarixli **986-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 19 may 2010-cu il, 107, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, 5, maddə 375**) ilə 20-ci maddənin II hissənin birinci cümləsində "**Rəyasət Heyəti tərəfindən**" sözlərindən sonra "**müəyyən olunmuş qaydada**" sözləri əlavə edilmişdir.

[64] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 22-ci maddənin I hissəsində "**müddəalarına zidd hərəkət edilməsində təqsiri**" sözləri "**və digər qanunvericilik aktlarının tələblərinin, vəkillərin davranış qaydaları haqqında Əsasnamənin, o cümlədən vəkil etikası normalarının pozulması halları**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[65] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 22-ci maddənin II hissəsində "**qərarına**" sözü "**rəyinə**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[66] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 22-ci maddənin III hissəsində "**tədbiri**" sözü "**tənbehi**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[67] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 22-ci maddənin VI hissəsinin birinci abzası yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~Vəkilə qarşı aşağıdakı intizam tədbirləri tətbiq edilə bilər:~~

[68] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 22-ci maddənin VI hissəsinin 5-ci abzası çıxarılmışdır. Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:
~~Vəkillər Kollegiyasının üzvlüyündən xaric edilmə.~~

[69] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 22-ci maddənin VII hissəsində "**Vəkillər Kollegiyasından xaric edilmə**" sözləri "**Üç aydan bir il müddətinədək vəkillik fəaliyyəti ilə məşğul olmanın dayandırılması**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

2 aprel 2010-cu il tarixli **986-IIIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 19 may 2010-cu il, 107, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2010-cu il, 5, maddə 375**) ilə 22-ci maddənin VII hissəsinə birinci cümlə əlavə edilmişdir.

[70] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 22-ci maddəyə VIII hissə əlavə edilmişdir.

[71] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 23-cü maddənin 9-cu abzasında "**dörd**" sözü "**altı**" sözü ilə əvəz edilmişdir.

[72] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə 23-cü maddənin mətni I hissə hesab edilmiş və maddəyə II hissə əlavə edilmişdir.

[73] 5 mart 2019-cu il tarixli **1521-VQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 16 aprel 2019-cu il, 81 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019-cu il, 4, maddə 580**) ilə 24-cü maddənin I hissəsinə yeni məzmunda ikinci cümlə əlavə edilmişdir.

[74] 23 noyabr 2001-ci il tarixli 219-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001-ci il, 12, maddə 736**) ilə 24-cü maddənin III hissəsi çıxarılmışdır.

[75] 30 dekabr 2003-cü il tarixli 568-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 2, maddə 57**) ilə 26-cı maddənin II hissəsində "**hüquq pozuntularına dair**" sözləri "**xətalar haqqında**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

10 iyun 2011-ci il tarixli **145-IVQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Respublika" qəzeti, 30 iyun 2011-ci il, 133, "Azərbaycan" qəzeti, 01 iyul 2011-ci il, 140, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2011-ci il, 06, maddə 478**) ilə 26 cı maddəsinin II hissəsində "**iqtisadi**" sözündən əvvəl "**inzibati və**" sözləri əlavə edilmişdir.

29 iyun 2020-ci il tarixli **150-VIQD** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**"Azərbaycan" qəzeti, 12 iyul 2020-ci il, 134 , Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020-ci il, 7, maddə 856**) ilə 26-cı maddəsinin II hissəsində "**iqtisadi mübahisələrə**" sözləri "**kommersiya mübahisələrinə**" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

[76] 11 iyun 2004-cü il tarixli 689-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 8, maddə 599**) ilə Keçid müddəaları yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~I. Bu Qanunun tələblərinə əsasən Azərbaycan Respublikasının Vəkillər Kollegiyası təşkil edilənədək mövcud Azərbaycan Respublikasının mövcud Vəkillər Kollegiyası öz fəaliyyətini davam etdirir.~~

~~II. Bu Qanunun ixtisas imtahanının verilməsinə dair müddəaları İxtisas Komissiyasının vəkil üzvləri və mövcud Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyəti üzvlərinə şamil edilmir.~~

[77] 14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu ("**Azərbaycan" qəzeti, 6 avqust 2005-ci il**) ilə Keçid müddəalarının I hissəsindən ikinci, üçüncü və dördüncü cümlələr çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Bu Qanunun Keçid müddəalarının qüvvəyə mindiyi günədək mövcud olan Vəkillər Kollegiyasının üzvü olan şəxslərin və pullu hüquqi xidmət göstərmək üçün xüsusi razılığı (lisenziyası) olan şəxslərin, vəkilliyə namizədlər üçün tələblərə cavab vermək şərti ilə, peşə yararlığının müəyyən edilməsi məqsədi ilə ixtisas imtahanını vermədən yeni Vəkillər Kollegiyasını təsis etmək hüququ tanınır. Bu şəxslərin mülki və cinayət işləri, inzibati xətalara dair işlər, habelə iqtisadi mübahisələrə dair işlər üzrə birinci və apellyasiya instansiyası məhkəmələrindəki icraatlarda iştirak etmək hüququ saxlanılır. Belə hüquq həmçinin bu Qanunun Keçid müddəalarının V hissəsində nəzərdə tutulmuş müddət daxilində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Məhkəməsində və Ali Məhkəməsində aparılan məhkəmə icraatlarına şamil olunur. Bu müddət qurtaranadək müvafiq məhkəmə icraatında göstərilən şəxslərin iştirakı olubsa, həmin iştirak icraat üzrə işə baxılması başa çatanadək davam edir.~~

[78] 26 oktyabr 2004-cü il tarixli 783-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu (**Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004-cü il, 10, maddə 787**) ilə Keçid müddəalarının II hissəsindən "**yığıncaq iştirakçılarının sadə səs çoxluğu ilə**" sözləri çıxarılmışdır.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Bu Qanunun Keçid müddəalarının qüvvəyə mindiyi gündən üç ay müddətində yeni Vəkillər Kollegiyasını təsis etmək hüququ tanınmış şəxslərin ən azı üçdə ikisinin iştirakı ilə yeni Vəkillər Kollegiyasının təsis yığıncağı keçirilir, yığıncaq iştirakçılarının sadə səs çoxluğu ilə həmin Kollegiya təsis olunur, onun Rəyasət Heyətinin sədri, sədr müavinləri və digər üzvləri seçilir və İntizam Komissiyası yaradılır.~~

-

[79] 14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu ("**Azərbaycan" qəzeti, 6 avqust 2005-ci il**) ilə Keçid müddəalarının V hissəsi yeni redaksiyada verilmişdir.

Əvvəlki redaksiyada deyilirdi:

~~Yeni Vəkillər Kollegiyasının təsis yığıncağının keçirilməsi tarixindən üç ay müddətində:~~

~~vəkil olmaq arzusunda olan şəxslər üçün peşə yararlılığının müəyyən edilməsi məqsədi ilə ixtisas imtahanı keçirilir;~~

~~Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Məhkəməsində və Ali Məhkəməsində həyata keçirilən icraatlara buraxılmasının mümkünlüyünün müəyyən edilməsi məqsədi ilə vəkillər üçün əlavə ixtisas imtahanı keçirilir.~~

-

[80] 14 iyun 2005-ci il tarixli 939-IIQD nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu ("**Azərbaycan" qəzeti, 6 avqust 2005-ci il**) ilə Keçid müddəalarına yeni VI hissə əlavə edilmişdir. Keçid müddəalarının əvvəlki VI və VII hissələri müvafiq olaraq VII və VIII hissələr hesab edilmişdir.